

Η κατά λέξη θεοπνευστία της Αγίας Γραφής και οι διαφοροποιήσεις στις παραπομπές από την Παλαιά Διαθήκη

Έχει άραγε σημασία να μελετάμε λέξη προς λέξη την Αγία Γραφή; Έχει η κάθε λέξη της Αγίας Γραφής την ιδιαίτερη σημασία της;

Η απάντηση είναι ότι εφόσον η Αγία Γραφή είναι ένα βιβλίο εξ' ολοκλήρου **θεόπνευστο**, κάθε λέξη δεν είναι τυχαία τοποθετημένη αλλά έχει την ιδιαίτερη σημασία της.

Αυτό φαίνεται και από τα λόγια του ίδιου του Ιησού Χριστού:

«Αμήν γαρ λέγω υμίν, έως αν παρέλθη ο ουρανός και η γη, ιώτα έν η μία κεραία ου μη παρέλθη από του νόμου έως αν πάντα γένηται. » - Ματθαίος ε' 18

Αν ισχύει κάτι τέτοιο για την Παλαιά Διαθήκη, πόσο μεγαλύτερη ισχύ έχει για την Καινή Διαθήκη η οποία είναι ανώτερη (βλ. Β' Κορ. γ' 7-8 & Εβρ. η' 13)

Να τονίσουμε βέβαια εδώ ότι αναφερόμαστε πάντοτε στα **αρχικά χειρόγραφα** και όχι στις μεταφράσεις όπου ο γραπτός λόγος υφίσταται τροποποιήσεις ώστε να αποδοθεί μια έκφραση με τις λέξεις και τις εκφράσεις της εκάστοτε γλώσσας.

Στην επιστολή προς Γαλάτας διαβάζουμε:

«τω δε Αβραάμ ερρέθησαν αι επαγγελίαι και τω σπέρματι αυτού· ου λέγει, και τοις σπέρμασιν, ως επί πολλών, αλλ' ως εφ' ενός, και τω σπέρματί σου, ος εσσι Χριστός» Γαλάτας γ' 16

Ο απόστολος Παύλος σε αυτό το απόσπασμα για να δείξει ότι οι εξ εθνών πιστοί δικαιώνονται διά της πίστεως με την επαγγελία που έδωσε ο Θεός στον Αβραάμ για τους απογόνους του, στηρίζεται στον **αριθμό** του ουσιαστικού «σπέρμα» και τονίζει τη σημασία της διαφοράς μεταξύ **ενικού αριθμού** (τω σπέρματι) και **πληθυντικού αριθμού** (τοις σπέρμασιν) σε αυτό το εδάφιο της Παλαιάς Διαθήκης (Γένεσις ιζ' 7).

Στο κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο διαβάζουμε:

«περί δε της αναστάσεως των νεκρών ουκ ανέγνωτε το ρηθέν υμίν υπό του Θεού λέγοντος, εγώ ειμι ο Θεός Αβραάμ και ο Θεός Ισαάκ και ο Θεός Ιακώβ; ουκ έστιν ο Θεός Θεός νεκρών, αλλά ζώντων» - Ματθαίος κβ' 31-32

Σε αυτά τα εδάφια, ο Ιησούς Χριστός απαντάει στο ερώτημα των Σαδδουκαίων περί της αναστάσεως των νεκρών. Τονίζει το χρόνο του ρήματος «ειμι» (=είμαι). Σε αυτή την παραπομπή από την Παλαιά Διαθήκη (Έξοδος γ' 6) ο χρόνος του ρήματος «ειμι» είναι ο **Ενεστώτας** ο οποίος δηλώνει κάτι που γίνεται στο παρόν. Δηλαδή, ο Θεός λέει ότι και αυτή τη στιγμή, στο παρόν, εξακολουθεί να είναι ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ. Και αυτό ακριβώς, δείχνει ότι υπάρχει ανάσταση νεκρών και αιώνια ζωή. Δεν χρησιμοποιεί Παρατατικό ή

Αόριστο που αναφέρονται σε γεγονότα του παρελθόντος, δεν λέει δηλαδή «**ήμουν** (τότε) ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ» αλλά «**είμαι** (τώρα) ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ· διότι ο Θεός δεν είναι ο Θεός νεκρών αλλά ζωντανών (ανθρώπων)». Τη σημασία της χρήσης του Ενεστώτα αντί για κάποιου παρελθοντικού χρόνου (Παρατατικού ή Αορίστου) τόνισε ο Ιησούς Χριστός για να δείξει ότι μέσα από την Παλαιά Διαθήκη ακόμη, φανερώνεται η ύπαρξη ανάστασης και αιώνιας ζωής.

Μια εύλογη απορία θα ήταν, γιατί οι περίπου 300 παραπομπές από την Παλαιά Διαθήκη, που υπάρχουν μέσα στην Καινή Διαθήκη, δεν παραθέτουν τα σχετικά εδάφια κατά λέξη;

Ας δούμε για παράδειγμα τις διαφοροποιήσεις στην απόδοση ενός αποσπάσματος από τον προφήτη Ησαΐα:

«Και είπε, Ύπαγε και ειπέ προς τούτον του λαού, με την ακοήν θέλετε ακούσει και δεν θέλετε εννοήσει και βλέποντες θέλετε ιδεί και δεν θέλετε καταλάβει· επαχύνθη η καρδιά του λαού τούτου, και έγειναν βαρέα τα ότα αυτών, και έκλεισαν τους οφθαλμούς αυτών, διά να μη βλέπωσι με τους οφθαλμούς αυτών και ακούωσι με τα ότα αυτών και νοήσωσι με την καρδίαν αυτών και επιστρέψωσι και θεραπευθώσιν» - Ησαΐας ς' 9-10

«Και εκπληρούται επ' αυτών η προφητεία του Ησαΐου η λέγουσα· Με την ακοήν θέλετε ακούσει και δεν θέλετε εννοήσει, και βλέποντες θέλετε ιδεί και δεν θέλετε καταλάβει· διότι επαχύνθη η καρδιά του λαού τούτου, και με τα ότα βαρέως ήκουσαν και τους οφθαλμούς αυτών έκλεισαν μήποτε ιδωσι με τους οφθαλμούς και ακούσωσι με τα ότα και νοήσωσι με την καρδίαν και επιστρέψωσι, και ιατρεύσω αυτούς» - Ματθαίος ιγ' 14-15

«Διά τούτο δεν ηδύναντο να πιστεύωσι διότι πάλιν είπε ο Ησαΐας· Ετύφλωσε τους οφθαλμούς αυτών και εσκλήρυνε την καρδίαν αυτών, διά να μη ιδωσι με τους οφθαλμούς και νοήσωσι με την καρδίαν και επιστρέψωσι, και ιατρεύσω αυτούς. Ταύτα είπε ο Ησαΐας, ότε είδε την δόξαν αυτού και ελάλησε περί αυτού» - Ιωάννης ιβ' 39-41

«καλώς ελάλησε το Πνεύμα το Άγιον προς τους πατέρας ημών διά Ησαΐου του προφήτου, λέγον· Ύπαγε προς τον λαόν τούτον και ειπέ· Με την ακοήν θέλετε ακούσει και δεν θέλετε εννοήσει, και βλέποντες θέλετε ιδεί και δεν θέλετε καταλάβει· διότι επαχύνθη η καρδιά του λαού τούτου, και με τα ότα βαρέως ήκουσαν και τους οφθαλμούς αυτών έκλεισαν, μήποτε ιδωσι με τους οφθαλμούς και ακούσωσι με τα ότα και νοήσωσι με την καρδίαν και επιστρέψωσι, και ιατρεύσω αυτούς» - Πράξεις κη' 25-27

Τα παραπάνω εδάφια είναι από τη μετάφραση του Ν. Βάμβα

Σε καμία από τις τρεις περιπτώσεις, το αρχικό απόσπασμα δεν παρατίθεται κατά λέξη όπως είναι στον προφήτη Ησαΐα. Όμως και στις τρεις περιπτώσεις, αν το κείμενο εξεταστεί **κατά λέξη**, προκύπτει ακριβώς το **ίδιο** νόημα χωρίς καμία παραλλαγή, απλώς διατυπωμένο με διαφορετικό τρόπο έκφρασης.

Μελετώντας τις διάφορες παραπομπές της Παλαιάς Διαθήκης μέσα στην Καινή Διαθήκη, μπορεί κανείς να φθάσει στο συμπέρασμα ότι οι διαφορές στον τρόπο έκφρασης οφείλονται:

- Στην πιθανή πρόθεση του συγγραφέα όχι απλώς να παραθέσει ένα εδάφιο από την Παλαιά Διαθήκη αλλά επιπλέον να δώσει και μια ερμηνεία σχετικά με την εκπλήρωσή του.
- Στο γεγονός ότι οι συγγραφείς της Καινής Διαθήκης, ως Εβραίοι (εκτός του Λουκά) γνώριζαν πάρα πολύ καλά τα εδάφια της Παλαιάς Διαθήκης και μπορούσαν να τα παραθέσουν από μνήμης. Αυτό συνεπάγεται μία διατύπωση που αφενός είναι πιθανόν να διαφέρει από τα πρωτότυπα αλλά αφετέρου δεν αλλάζει το νόημα που περιέχουν τα εδάφια που παρατίθενται.
- Στις εκάστοτε μεταφράσεις. Η Παλαιά Διαθήκη γράφτηκε στην εβραϊκή γραφή (και ένα μέρος στα αραμαϊκά) που ως γνωστόν δεν είχε φωνήεντα και στη συνέχεια μεταφράστηκε στα ελληνικά από τους εβδομήκοντα και υπήρξε και το Μασοριτικό κείμενο που πρόσθεσε φωνήεντα στο Εβραϊκό. Η Καινή Διαθήκη γράφτηκε στα ελληνικά. Κατά τη μεταφορά από τη μία γλώσσα στην άλλη υπεισέρχονται παραλλαγές στην έκφραση του γραπτού λόγου.
- Στην πρόθεση να φωτιστεί μία διαφορετική πλευρά ενός εδαφίου. Για παράδειγμα, στο απόσπασμα που αναφέραμε παραπάνω, στο πρωτότυπο εδάφιο στον Ησαΐα, φανερώνεται το πρόσωπο του Πατέρα, στην παράθεσή του στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο φανερώνεται το πρόσωπο του Υιού και στις Πράξεις των Αποστόλων φανερώνεται το πρόσωπο του Αγίου Πνεύματος. Έτσι μέσα από τις διαφορετικές παραθέσεις του ίδιου αποσπάσματος φανερώνεται το δόγμα του Τριαδικού Θεού.

Συμπερασματικά, η διαφοροποίηση του τρόπου έκφρασης δεν καταργεί ούτε τη θεοπνευστία ούτε και το αλάθητο της Αγίας Γραφής. Οφείλουμε λοιπόν να δεχθούμε την Αγία Γραφή κατά λέξη όπως είναι γραμμένη και να μην προσθέσουμε ούτε να αφαιρέσουμε τίποτα:

*«Πας λόγος Θεού είναι δεδοκιμασμένος· είναι ασπίς εις τους πεποιθότας επ' αυτόν. Μη προσθέσης εις τους λόγους αυτού· μήποτε σε εξελέγξη, και ευρεθής ψεύστης»
Παροιμιαί λ' 5-6*

«Διότι μαρτύρομαι εις πάντα ακούοντα τους λόγους της προφητείας του βιβλίου τούτου· Εάν τις επιθέσει εις ταύτα, ο Θεός θέλει επιθέσει εις αυτόν τας πληγάς τας γεγραμμένας εν τω βιβλίω τούτω· και εάν τις αφαιρέσει από των λόγων του βιβλίου της προφητείας ταύτης, ο Θεός θέλει αφαιρέσει το μέρος αυτού από του βιβλίου της ζωής και από της πόλεως της αγίας και των γεγραμμένων εν τω βιβλίω τούτω» - Αποκάλυψις κβ' 18-19

Κι αν κάτι τέτοιο ισχύει για τα προφητικά λόγια της Αποκάλυψης, πόσο μάλλον ισχύει για τις εντολές του Κυρίου και τα δόγματα των Αποστόλων που περιέχονται στην Καινή Διαθήκη.

Πηγές: http://www.bible.org/page.php?page_id=679